

kitéve az árvíz veszélyének, mint eddig volt és legfeljebb esztétikai szempontból emelhetnek kifogást az eszményi nivó leszállítása ellen. Milliókat azonban nem lehet esztétikára áldozni.

A gázgyár megváltásáról is megemlékeztünk már. *Szmollény* Nándor indítványára tárgyalások folytak a gázgyár igazgatóságával, de ezek eredményre nem vezettek. Helyes tehát az a javaslat, amellyel ezt az ügyet a tanács a közgyűlés elé terjeszti. A város javára egyelőre nem lehet a gázgyár megváltásával jó üzletet csinálni, ki kell várni tehát azt az időpontot, amikor a gyár igazgatósága engedékenyebb lesz.

A FOGADALMI TEMPLOM.

A fogadalmi templom ügye már hosszú évtizedek óta foglalkoztatja a város közigazgatási fórumait. És oly nehezen sikerül, — ezt meg kell állapítanunk minden szegényérzet nélkül, — a fogadalom beváltása, hogy Szeged városa ezentúl bizonyára óvatosabb lesz és csak azt fogja megfogadni, hogy fogadalmat többé nem tesz. Különben ennek a régóta huzódó templom-ügynek is a szeptemberi közgyűlés van hivatva döntő fordulatot adni.

A templom helye már megvan állapítva. A mostani, belvárosi Szent-Demeter templom helyére építik. Csakhogy a munkálatok megkezdése előtt egy másik fontos ügy is elintézésre vár: *a telkek kisajátítása*. Az ilyesmi soha nem történhetik egy kis *telek spekuláció* nélkül. Sőt ez már megelőzte a telkek kisajátítási határozatot. Az Ipar-, Révay-, Sziv- és Somogyi-utcában előre összevásárolták „jó értesült” emberek a telkeket, most pedig *négyszögölenként 200 koronért nem bírja megvásárolni a város*.

Hasztalan itt minden érv. Egy templom nem fogja emelni a telkek értékét, mivel sem a gazdasági, sem az ipari forgalmat nem mozditja elő. Azok az emberek, akik vasárnaponként elmennek a fogadalmi templomba, nem fognak igyekezni a templom közelébe menni lakni, mivel semmi érdekelttség oda nem fűzi őket. A tanács egyelőre tehát *nem*

vásárol telkeket, hanem fölhatalmazást kér a közgyűléstől, hogy újabb alkudozásokba bocsájtkozhasson a tulajdonosokkal. Ha a tárgyalások eredményre vezetnek, vagyis reális értékben megvásárolhatók lesznek a telkek, akkor a tanács a kisajátítási kérelemmel fordul a belügyminiszterhez.

A RIKKANCS-ÜGY.

Szintén a szeptemberi közgyűlés elé kerül. Mai ülésén foglalkozott a tanács *Kószó* István dr indítványával, amelyben az áll: mondja ki a közgyűlés, hogy sajtótermékeknek házaló vagy utcai terjesztése tárgyában kiadott körrendelet végrehajtását, miután az az 1848. évi XVIII. t.-cikk sajtószabadságot biztosító intézkedéseivel ellenkezik, megtagadja s erről a belügyminisztériumot értesíti.

Hát ez nem egészen így áll. A közgyűlés nem tagadhat meg olyan körrendelet végrehajtását, amely körrendeletet nem is hozzá intéztek és amelynek végrehajtása, nem az ő hatáskörébe tartozik. *Somogyi* Szilveszter dr főkapitánynak kell azt végrehajtani és ő nem tagadhatja meg azt, amikor a belügyminiszter törvény erejével kötelezi erre.

A tanács nem foglalt ilyen nyíltan állást ebben a dologban, hanem azzal a javaslattal terjeszti az indítványt a közgyűlés elé, hogy adják ki a jogügyi bizottságnak javaslatlételt végett.

A CSONTGYÁR ÉS A BANK-PALOTA.

Pollák Zsigmond temesvári lakos csontgyárat szeretne Szegeden létesíteni. Azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy a gyár céljaira két hold földet adjon mérsékelt áron, a belvárosi református temető közvetlen közelében. A tanács ma foglalkozott a kérelemmel, amelyet azonban nem talált teljesíthetőnek. A főorvos véleménye szerint a csont- és enyvégyárak az egészségre nézve ártalmas büzt terjesztenek, a temető felé pedig állandóan nagy a forgalom. Tudomására hozzák a kérelmezőnek, hogy más telket válasszon, amely kijebb esik a várostól és ak-

kor kedvező javaslattal terjesztik kérelmét a közgyűlés elé.

A Szegedi Gazdasági- és Iparbank tudvalevőleg a Feketesas-utcában épülőfélben lévő palotáját megvételre ajánlotta a városnak. Az ajánlatot már letárgyalta a pénzügyi bizottság, mindazonáltal mielőtt az ügy a közgyűlés elé kerülne, a tanács is foglalkozott ma vele. Mivel a bank a palotára időközben önkéntes érverést hirdetett, megvárják az árverésnek eredményét és az árverésen nem kelne el a palota, akkor a pénzügyi bizottság indítványával terjesztenék az ügyet a közgyűlés elé.

Számos fontos városi dolog kerül még a hétfőn kezdődő közgyűlés elé.

Hulljon le a lepel.

— II. Rákóczi Ferenc szobra Szegeden. —

II. Rákóczi Ferenc páncélos díszben ül a paripán. Büszkén fölvetett fődetlen fejről vállára omlonak hajfürtjei. A bronzparipa méltóságteljesen lépdel, mintha érezné, hogy fejedelmi gazda ül a nyeregenben.

Ez a kép tárul holnap, vasárnap délelőtt Szeged közönsége elé, ha városunk legújabb szobráról lehull a lepel.

A szegedi régi piacon táborozott egykor seregével Rákóczi és itt fogja hirdetni dicsőségét a márványtalpazaton álló élethű bronzszobor.

Vasárnap ünnepnapja lesz Szegednek. Már ma, szombaton este megélelné az utca. Fáklyás zene és színházi díszelőadás hirdette a holnapi nap jelentőségét.

Az ünnepi előkészületekről a következő tudósításunk számol be:

RÁKÓCZI SZEGEDI SZEREPLÉSE.

Napok óta sokat vitatkoztak azon Szegeden, hogy II. Rákóczi Ferencet fűzi-e valamely történelmi vonatkozás a városhoz. Sokan nem akarták és nem tudták megérteni, hogy miért kellett itt szobrot emelni Rákóczinak.

A vitatkozóknak nem volt igazuk, mert II. Rákóczi Ferenc egyizben sokáig táborozott Szeged városában és sok ügyes-bajos dolgát intézte el innen.

A fejedelem az 1703-ik esztendőben, július 20-án érkezett seregével Szeged alá. Szeged akkor a rácok főfészke volt. Rákóczi serege első rohamra bevette a várost. A szegedi táborozás alatt történt, hogy Rákóczi egyik zászlótartója megszökött. Nagy baj volt Rákóczira nézve, hogy ugyanazon napon, amelyen Szegedet megszállotta, súlyosan megbetegedett. A fejedelem ezeket írta akkor: „Igaz ugyan, hogy a háboru kezdete óta másféle (ágyam) nem is volt, minthogy mindig ruhástól aludtam. Azonban betegséggem nagyon kinoszt, folyton égő szomjuságom ovl s azt csak a Tisza vizével olthatam, amely annyira tele volt halakkal, hogy szinte alig lehetett meríteni abból anélkül, hogy ilyeket ne fogjon az ember.”

A fedelmet itteni táborozása alkalmával Tökölyi követségén kívül még a francia, lengyel, és s bajor követek is megtisztelték látogatással.

Ugyan-ez időben két levelet kapott; egyiket Bercsényitől, a másikat a kalocsai érsektől, aki az értekezletet megújítani kívánta,

Köhögnie kellett, úgy elfojtotta a hangját az indulat. Rekedten folytatta:

— De ti ezt mind tudjátok! És hagyjátok, hogy ez az öreg gyermek itt üljön az elnöki székben és szörnyű vakságában pálcát törjön egy ember becsülete és élete fölött....

A levegő sem rebent, oly csönd volt. Az elnöki zsölyében nem is ember, hanem valami emberi roncs ült összeomolva. A többi három még egymás szemébe sem mert nézni.

A roncs végre összerázkódott, mintha az élet visszaköltözött volna belé, kinyújtózott, fölállt és egyszerre kiegyenesedett, aztán tiszta, nyugodt hangon szólt:

— Uraim . . .

Az emberek önkénytelenül is fölálltak.

— . . . Bocsássák meg, hogy gyöngye vagyok és a csapás kissé összetört engem. Végzetlenül fáj a lelkemnek, hogy hü és tiszta hitvesemet ebben a zavart lelki állapotban kell váratlanul viszontlátnom. Kusza beszéde, zavaros előadása talán meggyőzték az urakat is, hogy feleségem kijelentései nem beszámíthatók. Ha igazak volnának, akkor a földön meg kellene rendülnie minden hitnek, minden barátságának, minden igazságának.

Sasszemével végigfutott a három emberen és vájkált a lelkükben.

— A szegény asszony — folytatta lord Patrick — rémképeiben saját magát vádolja és meggyanusit mindenkit, akit ebben a klubban tisztelet, becsület környez és akik a klub vezető emberei, diszei. Eszelős kijelentéseivel annyira fölháborította nyugalmunkat, hogy ilyen körülmények között nem tanácskozhatunk és nem ítéletünk egy ember becsületéről . . . A tanácskozást bizonytalan időre föl függeszttem.

Meghajtotta magát és megmaradt erejével még bevászorgott az elnöki szobába.

Magára zárta az ajtót, egy székbe roskadt és sirt. És amint a könnyei elapadtak és megvigasztalták . . . két levelet írt. Az egyiket a becsületbiróság tagjaihoz:

Uraim! Tudomásukra hozom, hogy mindenféle elnöki tisztségről és klubbeli jogomról lemondok, mert érdemtelen vagyok rájuk. Taylour márki nevét én hamisítottam egy váltóra. A bünyös én vagyok. Aki jó barátom volt, talán halálom után is talál majd mentéseget számomra.

Lord Patrick.

A másik levélben ezt írta nejének:

„Drága Polly!

Az ön Kitié meg van mentve. Meggyőződtem ártatlanságáról és föl kellett őt mentenem a váltóhamisítás hazug vádjá alól. Angol ember nem vállalja, hogy ártatlan embert elítéli. Mi volna még hátra? Hogy egy szerencsétlen, tévelygő nőt börtönbe juttassak? És azonfelül még négy hazug, hitvány fráter miatt szegényemben örökre elhagyjam Angliát, ahol születtem, ahol nevelkedtem és ahol tudatlanságban, becsületességben megszüürkültem? Elhagyjam Londont, amelynek minden köve kedves előttem?, ahol szerelmes voltam és csalódtam? ahol megismertem az életet, a nőket? Fáradt, törődött öreg ember vagyok. Én már semmit sem várhatok az élettől. Elhatároztam, hogy fölázdom magam. Ez a legokosabb, amit tehetek. Amint ezt a levelet megírtam, még egyszer elsétálok a Hyde Parkba. Megnézem a „Ring“-et, ahol annyi asszonynak udvaroltam anélkül, hogy valaha egy asszonynak is a lelkébe látam volna. Végig megyek majd a Rotten Row-n, hol már annyit lovagoltam és kocsiztam életemben. Megnézem utoljára a „Marble Arch“-ot. Aztán a soffört hazaküldöm. Jó éjt!”